

متن پرسش

به نام خدا با عرض سلام و ادب خدمت حضرت استاد طاهرزاده احتراماً، آیت اله محمد شجاعی در کتاب معاد و بازگشت به سوی خدا صفحه ۳۵ می نویسد: " خاک به عنوان یک موجود که دارای مرتبه خاص از وجود هستی است در حرکت خود به سوی مراتب بالاتر وجود و هستی در هیچ مرتبه ای متوقف نمی شود و به هر مرتبه ای می رسد حرکت را ادامه می دهد. به مرتبه نباتی می رسد قانع نمی شود و مترصد وجود شرایط و امکانات است تا به حرکت خود ادامه دهد و وقتی شرایط آماده شد و راه باز شد باز حرکت می کند و به مرتبه حیات حیوانی و انسانی می رسد و باز طالب حرکت است. اگر در فطرت خاک مقصد و مقصود آن کمال نباتی بود می بایست بعد از رسیدن به کمال نباتی دیگر انگیزه حرکت و عامل حرکت در آن نباشد و حرکت نکند و آمادگی قبول کمال بالاتر از آن را نداشته باشد. اگر مقصد و مقصود فطری خاک مرتبه حیات حیوانی بود باز می بایست انگیزه حرکت و عامل آن بعد از رسیدن به مرتبه حیوانی از بین می رفت و حرکتی نمی شد. این که خاک با رسیدن به مرتبه نباتی باز گذر می کند و در سر فکر دیگری می پروراند خود دلیل بر این است که مقصد خاک نبات بودن نبوده و همچنین مقصد آن حیات حیوانی هم نبوده است و الا بعد از رسیدن به آن گذر از آن نمی کرد و با آغوش باز همان را می گرفت و آرام می شد. پیداست که خاک مقصد دیگری دارد که هیچ کدام از اینها نیست و آن چیزی است که غیز از همه این مراتب است که خاک می رسد و می گذرد. مقصد باید چیزی باشد که وقتی خاک به آن رسید آرام بگیرد و از تلاش و حرکت و طلب دست بردارد. الا الی الله تصیر الامور. " حضرت استاد با توجه به مطالب فوق آیا می توان اینطور نتیجه گرفت که هر انسانی دارای یک حرکت تکاملی از خاک تا نبات و حیوان و در آخر انسان بوده است؟ و انسان حاضر در دوره های مختلف (خاک، نبات، حیوان و در نهایت انسان) با طی طریق و گذر از حشر و قیامت آن دوره به مراحل بالاتر صعود کرده است؟ و اگر این نتیجه درست است اختصاص روح به جسم انسانی و حرکت جوهری آن چگونه است؟ با تشکر و آرزوی سلامتی و طول عمر حضرت استاد علیرضا مترصد

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: حضرت آیت الله شجاعی با همان مبنای حرکت جوهری این نکته‌ی بسیار ظریف را متذکر می‌شوند زیرا عالم خاک به جهت بالقوه‌هایی که دارد در اثر حرکت جوهری از حالت

نباتی به سوی عالم انسانی سیر می‌کند. حرکت جوهری می‌گوید باید عالم ماده استعداد تجلیاتی از عالم بالا را داشته باشد تا آن تجلیات موجب حرکت جوهر عالم ماده شود و آن را به کمال لازمش برساند. موفق باشید